

# Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Szerkesztő:  
MEZEY ANDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
SALONTA—NAGYSZALONTA, PIATA UNIRII  
(TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:  
GAÁL SÁNDOR

## Ujabb véres tüntetések Bombay uccáin

Bombayból jelentik: A város legelőkelőbb üzleti negyedében, a Maydan Esplanadeon ma véres összetűzés volt, amelynek során ötszáz ember sebesült meg. Közülük 150 embert a kórházba kellett szállítani. Reggel 7 órakor kisebb csoport vonult fel, amellyel szemben a rendőrök a fegyverüket használták és 44 ember sebesült meg. A tüntetések kiújultak és egyre nagyobb tömeg járta be az uccákat. A tömeg már ötezer főre szaporodott, amikor a rendőrség ismét közbelépett.

## Ujabb jegyzék a lengyel—német határincidens ügyében

Varsóból jelentik: A lengyel külügyminiszter helyettese tegnap a varsói német követnek jegyzéket nyújtott át az ujabb német—lengyel határincidens ügyében. A lengyel jegyzék felsorolja az utóbbi hetekben sorozatosan felmerült határincidenteket és német—lengyel vegyes bizottság sürgős megalakítását javasolja a helyzet megvizsgálására.

## Magyarországon mindenfelé megkezdődött az aratás

Budapest, junius 21.

Magyarországon általánosan megkezdődött az őszi árpa aratása. Ma kezdik el a rozsot vágni.

A jövő héten már teljes erővel folyik mindenféle gabonamű aratása.

## Maniu: Stere sem nem ellenfél, sem nem haragosom

Bukarestből jelentik: Szombaton délelőtt érdekes incidens játszódott le, amelyről politikai körökben sokat beszélnek. A besszarábiaiaknak egy küldöttsége jelent meg Maniunál újra, Bogos alminisztersége érdekében. Maniu kurtán kijelentette, hogy Madgearu ellenzi ezt a kinevezést és ő nem kíván ellentétet mélyíteni. A besszarábiaiak ekkor azt kérték, hogy akkor Bogost kerületi igazgatónak tegyék Kisenévbe s felpanaszolták, hogy a kormány mellőzi a besszarábiai csoportot. Maniu azt válaszolta volna, hogy ő sokat tesz, de a besszarábiaiak nem dolgoznak semmit, Pan Halipának kell Kisenévbe menni és Bogos kezdjen dolgozni. Ha pedig nem munkaképes, hagyjon neki békét. Erre a delegáció azzal állott elő, hogy Pan Halipa nem alkalmas a kerületi igazgatóságra, mire Maniu ingerülten kikérte, hogy továbbra is zaklassák. A delegátusok izgatottan azt felelték, hogy ezzel elősegíti Stere külön mozgalmát. Ekker tette volna Maniu azt a szenzációs nyilatkozatát, hogy Stere sem nem ellenfél, sem nem haragos, 20 évig együtt dolgozott vele és továbbra is munkatársának tekinti. Ha Stere most történetesen belépne szobájába, azt mondaná a besszarábiai küldöttségnek: várjon, mert Sterét kell mindenekelőtt fogadnia.

Vasárnap is keményen dolgozott a parlament. A szenátus 12 javaslatot tárgyalt és fogadott el.

Ma délután pedig még nagyobb programot készül lepergetni. A kamara tegnap délelőtti ülésén D. R. Joanitu megismételte gépies in-

terpellációját az államtitkárok kinevezése ügyében. Mi-rescu szociálista képviselő a bohusi véres incidens ügyében interpellált. Iunian szavazásra bocsátotta a kényszerigeztség módosításáról szóló javaslatot.

Napirenden a régensek nyugdíjának törvényjavaslata szerepelt, amelyet különösen a szociálisták támadtak erősen. Lucian antidemokratikus-

nak és antiszociálisnak minősítette a javaslatot, mert az adózókat nem lehet megterhelni nagylelkű adományokkal. Hivatkozott az Unióra, amelynek elnöke a visszavonulás után folytatja régi munkáját, például Coolidge ismét ügyvéd lett.

Több felszólalás után a kamara a javaslat további tárgyalását elnapolta.

## A belügyminiszter megerősítette a szalontai tanácsot

A napokban az új tanács átveszi a város vezetését

Ma délelőtt a nagyváradai prefekturái hivatal telefonon értesítette Suciú Aurél polgármestert, hogy a belügyminiszter a szalontai városi tanácsot konfirmálta és alpolgármesternek Teorán Józsefet nevezte ki.

Eszerint az új tanács a közeli napokban alakuló ülést tart és átveszi a város ügyeinek vezetését.

## Notórius hamiskártyás garázdálkodása a nagyvárad-szalontai vonaton

A szalontai államrendőrség egy vakmerő hamiskártyást tett ártalmatlanná tegnap délután az állomáson.

Fried Miklós nagyváradai közismert hamiskártyás tegnap délután a Nagyvárad—Szalonta közötti vasuton »itt a piros, hol a piros« kártyajátékkal több utast fosztott ki. A kártyajáték egyik áldozata, Klichner Siegfried aradi kereskedő, akit Fried mézes-mázos szavakkal ugratott be a jáékba, majd rövid felőrá-

alatt 4000 lej erejéig fosztott ki. Még két utast kisebb-nagyobb összeggel csapott be a hamiskártyás.

A rendőri kihallgatáson a sipista 500 lej nyereséget ismert be. Motozása alkalmával azonban az áldozatok pénzét hiánytalanul megtalálták.

A hamiskártyást kihallgatás után a rendőrség a nagyváradai ügyészség fogházába szállította. Uj-Napoca.

## Hogyan védekeztek régen, a sáskapusztítások ellen?

Budapestről jelentik: Abból az alkalomból, hogy legutóbb Erdélyben is nagyarányu pusztításokat vittek végbe a sáskák nem érdektelen felemlíteni, hogyan védekeztek eleink a sáskapusztítások ellen? A régi krónikákból olvassuk, hogy a tatárjárás után. 1242-ben borzasztó sáskaraj lepte el a fel-dult, elpusztított országot és leta-rolta a mezőt, rétek zöldjét. Régi, verses krónika írja róluk anno 1569-ből:

Litvániából jött a sáskák hada,  
Lengyelföldön átgázolva,  
Sziléziától Meissenig meg sem állt,  
S minden zöldséget felfalt, amit  
csak talált.

Későbbi feljegyzések szerint 1693—1796 között délkeletről a román vajdaságokból vonult nyugat felé egy óriási sáskahadjárat, amely végig söpört Magyarországon, — Ausztrián és Németországig vonult irtózatoss morajlású felhőnyi tömegekben. Az 1730—32-ik év is igen gazdag volt sáska inváziókban. Ekkor Brandenburgot és Poroszországot lepték el. 17 évvel később Budweis mellett jelentek meg, még pedig olyan tömegekben, hogy a karvastagságú fák is roskadoztak terhük alatt. A lakosság félreverte a harangokat, a sáskahadat mozsarakkal és fegyverrel lövette, az erdőkben tüzet gyújtott, de eredmény nélkül, mert a borzasztó tömeg csak napok múltán vonult tovább. Délországban 1879-ben állítólag olyan tömegben lepték el az uccákat, hegy megakadt a forgalom. A pékműhelyekben lehetetlen volt miattuk kenyeret sütni, a csatornák is megteltek velük úgy, hogy vizet sem tudtak levezetni. De Erdély területén történt pusztításairól is vannak feljegyzések. Így a brassói feketetemplom falán 1542-ből. Lisznyay krónikájában meg ezeket olvassuk:

1692. július 23. Annyi sáskák jöttek vala az Debrecen városában, hogy az verestorony közléről is alig látszott, az sáskák sokasági miatt. Nográd megyében Szanda helységben 1748-ban az falut mértföldnyi távolságban olyan tömegben keríték körül, hogy egy lovashuszár nem tudott vala keresztül gázolni rajtuk. Ugyanezen esztendőben úgy akarták az sáskákat Torontálban pusztítani, hogy 15 ezer disznót hajtottak vala az ellepett mezőkre. Másutt emberekkel és marhákkal tapostatták vala össze őket. Az mezőségen 1874-ben vagy huszezer hold vetést tettek tönkre. 1856-ban a Fertő mellett 2000 mérő sáskát gyűjtöttek össze és 100 mérő petét ástak ki.

Ezek a történelmi feljegyzések bizonyítják, hogy a bibliában is emlegetett sáska milyen veszedelmet

okozott a régi időkben, akár csak a jelenben.

Itt közöljük, hogy szombaton este 7 óra fele Szalontát és környékét megszállta a sáskacsapat. A gyermekek seprőkkel kergették és ütötték le a levegőben repkedő sáskákat. A szalontai atmoszféra azonban a sáskáknak nem nagyon tetszethetett, mert már alig látható belőlük egy-kettő. Ha egy újabb csapat nem fut be, akkor Szalonta lakosai szerencsésen meguszták a sáskaraj pusztító hadjáratát.

## Nagy mennyiségű 28 leies

karton és festő ér-  
kezett új mintákban  
Szántó Márton

divatruházában.

## A hintázás világrekordja

Newyorkból jelentik: Decaturban (Illinois állam) 38 különböző koru férfi és nő, ugyanannyi hintába ült és fogadásból — kibírja tovább? — hintázni kezdtek. Ettek, ittak, aludtak, cigarettáztak a hintában. A rekordot Evelyn Baker állította fel 252 órával, tehát 10 nappal és 11 éjszakán keresztül hintázott egyfolytában. A többiek mindnyájan rosszul lettek. A „Világ bajnok-nő”-ről hasábos cikkek jelentek meg és — ez megint jellemző Amerikára — közel 100 házassági ajánlatot kapott.

## FIGYELEM!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki bu-torvásárló közönséget, hogy k e m é n y f a

## BUTOR

szükségletét nálam a legolcsóbban szerezheti be. Minden tölem vásárolt butort felelő-ség mellett, garancia levéllel adok. Egy po-lituros keményfa háló-szobát 18.000 lej helyett 12 ezer leiért adok.

## Tóth Imre

asztalos, Szalonta, str. Re-gele Ferdinand (Rákóczi-u) 49.

Tip. GAÁL ÉS TÁRSA nyomdája  
Salonta.

## Óriási tűz az aradi Astra-gyárban

Tizenkétfélmillió a kár

Aradról jelentik: Tegnap reggel fél 6 óra tájt a vasuti állomással szemben lévő kocsifestődében óriási tűz ütött ki, melyre úgy a városi tűzoltóság, mint az Astra-gyárnak egész tűzörsége kivonult. Hat helyen ontották a szivattyuk a vizsugarakat a lángokra és nagy-nehezen sikerült is elejét venni a pusztító tűz továbbterjedésének. Mindössze egy Pullmann kocsit és

egy személykocsit tett teljesen tönkre a tűz. De így is tizenkétfélmillió leire becsülik a kárt, amely állítólag biztosítás révén majdnem teljesen megtérül. A tűz okául öngyuladást emlegetnek, állítólag a festőanyag felmelegedése következtében állott elő. A bekövetkező szakszerű vizsgálat fog teljes világosságot deríteni a tűz keletkezésének okára.

## Közös európai akció ké-szül az amerikai vám-tarifa ellen

Párisból jelentik: Diplomáciai körökben élénken kommentálják azt a hírt, hogy több európai állam párizsi követe megbízást kapott kormányától arra, hogy a francia

külgyminiszteriummal tárgyalást folytasson az amerikai vámtarifa elleni közös akcióra. A követek egyelőre külön-külön tárgyaltak Briand külgyminiszterrel.

## Egy város, mely-ben nem lehet pumpolni

Newyorkból jelentik: Nebraska állam Bloomfield városkájában nemrégiben azt a tanácsi határozatot hozták, hogy áruikat a kereskedők csupán készpénzért adhatják el. Aki ezt a tilalmat megszegi 100 dollár büntetést fizet. A rendszerhez egymásután csatlakoztak az orvosok, fogorvosok és ügyvédek. Ma már a hitel ismeretlen fogalom Bloomfieldben, ahol senki sem kér hitelt, de senkit sem pumpolnak meg, következésképp senki sem kénytelen átmenekülni a másik oldalra, hogy ne találkozzék hitelezőjével.

## Szerelmi örület

Falrengető kacagás!!!  
Két órai gondtalanság!

## Az Iparos Otthon vendéglő

(Aradi-ut és Rákóczi-ut sarok) kellemes helyiségeiben kiváló minőségű otelló, fehér és vörös bort élvezhet jutányos áron

4 középiskolát végzett jó házból való

## fiu, tanulónak

fizetéssel felvétetik az „AZ UJSÁG” nyomdájában. Toldi tér 13 sz. a.

## Leégett a Szturmberg grófok székelyhídi kastélya

Szatmárról jelentik: Tegnap tűz ütött ki a székelyhídi gróf Szturmberg kastélyban és nagy pusztítást vitt végbe. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a tüzet Balogh István gazdatiszt felesége gondatlansága okozta.

## Bőrerős

ing- és ágynemű zefirek eddig nem létező olcsó árban érkeztek

## 29 leiért

Szántó Márton

divatruházában.

## Hathavi börtön okirathamisításért

Déváról jelentik: Tarlea György Ciosan községi lakos (Hunyadm.) hamis telekkönyvi kivonat alapján a Banca Déva-tól 15.000 lej kölcsönt vett fel. A bank, miután a terminus lejárt s Tarlea nem fizetett el akarta árvereztetni a gazda házat. Ekkor derült ki, hogy a ház tulaj volt terhelve adóssággal s az általa prezentált kivonat hamis volt. A bank okirathamisításért beperelte Tarleát, kit a dévai törvényszék a szombaton megtartott tárgyaláson hathavi börtönre ítelt.

## Anyák napját rendeznek a református leányok

Ami a nyugati államok már idestova két évtizede tartanak, az végre Salontán is megvalósulhat a közeljövő napokban. Ünnepet szokott tartani Európa minden művelt országa az anyáknak az év valamelyik vasárnapján. Salontán is tartjuk, hogy megrendezik ezt a napot, melyen az édes anyák alakja állítatik minden gyermek szemébe, azonban az egyesületek és egyházak észrevétlenül siklolták át e felett a mar világ ünneppé az anyáknapja felett.

A református leányok azonban átvéve az édesanyák iránti szeretettől nem engedik nyomtalanul leledtetni ezt a napot, hanem június 6-án megrendezik az anyák napját. S erre az alkalomra sikerült megnyerniök dr. Victor Gabriella kolozsvári theol. tanárnőt, kit a salontai közönség már eddig is, mint kiváló előadót és nagy tudású or. szónokot ismer. Az ünnepély főbb szereplői a ref. leányok ügyes és tehetséges szereplőiből telnek ki. Igaz a zongoraszámokat Kassay Magda Kassay esperes klasszikus zenetudású leánya fogja szolgáltatni.

## ENDÉGLŐ MEGNYITÁS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

### Tenkei-úti Bereczky-fele Méhesi vendéglő

vezetését átvettem, hol a legjobb telekkel és italokkal állok mindenkor a n. é. közönség szolgálatára. A legjobb kiránduló hely!

**Figyelmes kiszolgálás!**  
**Olcsó árak!**

Szíves pártfogást kér tisztelettel

**Németh Lajos**

## A magyar felsőház az oroszországi vallásüldözések ellen

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház felsőházának tegnap délelőtti ülésén Huszár Károly és dr. Ravasz László református püspök napirendelőtti felszólalásban az oroszországi vallásüldözések ellen tiltakoztak. Dr. Ravasz László kijelentette, hogy az oroszországi vallásüldözések nem egyetlen felekezeti, hanem az egész emberiség ügye és a fenyegető veszedelem előtt az összes keresztény felekezeteknek össze kell fogniuk.

## Fizessen elő az

**„Az Újság”-ra**

## Szerelmi örület

Nagyszerű vigjáték a világhírű Monty Banks és Lillian Montonnal a főszerepben, mely a mai naptól kezdve kerül műsorra az Astra mozgóban.

Harry Lachmann felülmúlhatatlan a szerelmes vigjátékok rendezésében. Szerelmi örület című filmjével nevét még hitesebbé tette miután ezen filmje valóban ritkaság a hasonló tárgyú fimek között.

A hírneves komikus Monty Banks aki már eléggé ismeretes kitűnő alakításáról, játsza a főszerepet, partnere pedig Lillian Monton egy Londoni mozi volt jegyszédőnöje, aki szépsége révén mozi stárrá küzdötte fel magát.

Ezen kacagtató kaland, világhírű fürdőhelyeken Chamouisban és Aix la Chapelle-ben játszódik le, ahol a rendezőt és a főszereplőket a fürdővendégek melegen ünnepelték.

## Szerelmi örület Szerelmi örület Szerelmi örület

## A honfoglaló svábbogár

Londonból jelentik: A. D. Smith, a hírneves angol tudós a legutóbbi új műve jelent meg a bogarak életéről. A kiváló professzor művében igen érdekesen emlékezik meg az európai bogarak, közöttük a svábbogár honfoglalásáról. Smith megállapítja, hogy a svábbogár Európában először Magyarországon léptek fel és pedig a honfoglalás idejében. Abban az időben már volt néhány kőház a mai városok helyén, ahol a zugok hegemoniáját az ugynevezett ruszlibogarak uralták. A svábbogarak azonban kiűldözték őket s a ruszlik most a mezőkön, kanálisok, esetleg pincék mélyén és padlások homályában várják a svábbogarak kipusztulását, hogy jogos örökükbe a konyhák és kamrák birtoklásába visszakerülhessenek.

## ÉRTESÍTÉS!

A salontai férfi szabó mesterek szakosztálya f. hó 19-én tartott gyűlésén a következő határozatot hozták: Tekintettel arra, hogy a szabó iparosoknál a vevők a hitelt annyira igénybe vették, hogy a szabók egzisztenciája a legkomolyabban veszélyeztetve van szükségessé vált ezen hitelviszony szabályozása a következő képen:

Fazon-munka (mikor a vevő minden hozzávalót ad, a ruha átadásakor készpénzben fizetendő. Ha a szabó minden hozzá való (szövet, bélés) hozzáadásával készíti el a ruhát a rendelő — amennyiben hitelt óhajt igénybe venni, tartozásának fedezésére váltót tartozik adni.

Tisztelettel:

Szalontai férfi szabó mesterek szakosztálya

## ASTRA-MOZGO

Kedden este 9-kor  
Olcsó helyárak!

## Szerelmi örület

Vigjáték sláger nyolc felvonásban.

Főszerepben:

Monty Banks, — Lillian Maeton

előzőleg vigjáték 2 felvonásban

## A szász tartománygyűlési választásokon a jobb és baloldali szélsőségek nyertek lért

Berlinből jelentik: A szász tartománygyűlési választásokról a késő éjszakai órákig csak részleteredmények ismeretesek. A szociáldemokraták általában megtartják pozícióikat, míg a nemzeti szociálisták egyes kerületekben a többi pártok rovására jelentékeny szavazattöbblet juttatottak. Chemnitzben többletük az elmúlt választás szavazói számához képest hatszoros. Utolsó órában érkezett jelentések szerint a szociáldemokraták 32 képviselőt hoztak be, ami megfelel az előbbi számnak. Nagyban szaporodott azonban a nemzeti szociálisták száma, akik ugyanugy, mint a kommunisták 14 mandátumot nyertek s így erőben a többi pártok előtt, a szociálisták után következnek.

## Borotvával felvágta ütőereit egy életunt leány

Déváról jelentik: Tegnap délután a petrozsényi Hotel-Grand szálloda egyik szobájában Bauer L. Ibolyka budapesti illetőségű leány borotvával mindkét csuklóján felvágta az ereket. A fiatal leány miután az öngyilkossági kísérletet elkövette, fájdalmában kétségbeesetten kiabálni kezdett. A szobaasszony a portás segítségével feltörte az ajtót s behatolva a szobába a leányt az ágyon vértócsában fekvő taláta. Azonnal értesítették az illetékes hatóságot, amely intézkedett, hogy a közben önkivületi állapotba került leányt nyomban a kórházba szállítsák. Életbenmaradásához kevés a remény. Tettének oka ismeretlen.

## FIGYELEM!

Nyári ruhák vegyi tisztítását és festését minta után bármilyen színre a legolcsóbb árak mellett vállalja

## Balogh György

kelmefestő és vegytisztító. Gallérok gözmosása a legrövidebb idő alatt. Pontos kiszolgálás.

## A prefektus szabadságon

Dr. Popovici Péter prefektus tegnap kezdte meg nyolc napra terjedő szabadságát. A prefektus szabadság alatt Mutiu Vladimir, a központi járás főszolgabírája helyettesíti.

## Az angol munkáspárt lapja szerint a fascista párt főtükára a franciák és olaszok között kikerülhetetlennek tartja a háborút

Loneonból jelentik: Az angol munkáspárt londoni lapja, a Daily Herald párti jelentést közöl, mely szerint ottan Turati, az olasz fascista párt főtükára előadást tartott. Turati kijelentette ebben az előadásában, hogy a franciák és olaszok között kikerülhetetlen a háború. A hallgatóság Turati előadása alatt állandóan kiáltozta, hogy az olaszok Nizzát és Savoyát akarják.

## Halálos szerencsétlenség egy magyarországi filmfelvételnél

Budapestről jelentik: Egyik berlini filmvállalat Hajduszoboszló környékén már napok óta készít filmfelvételeket Jókai Mór Csikosbárónó című elbeszélésének megfilmesítéséhez. A felvételekben a hajduszoboszlói diszbandérium is szerepelt. A banderium egyik tagja, Lenárt Gyula tragikus szerencsétlenség halálos áldozata lett a felvételezés során. Lova a felvevőgépnél megijedt, levetette magáról gazdáját, aki súlyos koponyasérülésében azonnal belehalt. A halálos katasztrófa után a banderium tagjai kijelentették, hogy nem vesznek részt a további felvételekben és ezért a filmgyár a munkáját egyelőre felfüggesztette.

Cipőfelsőrész készítéshez tanuló lányokat fizetéssel felvesz a GÁLL cipőszalon.

